

Projekt

z dnia 8 listopada 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SKALE**

z dnia 30 listopada 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Działając na podstawie art. 4(1¹) ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) Rada Miejska w Skale uchwała, co następuje: **Rada Miejska w Skale uchwała co następuje:**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skala

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Pełnomocnik Burmistrza
ds. Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych

Barbara Krupa

Załącznik do Uchwały Rady Miejskiej w Skale z dnia

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY SKAŁA NA ROK 2022

I. Wprowadzenie

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ma na celu diagnozowanie negatywnych zjawisk związanych z używaniem środków psychoaktywnych, przeciwdziałanie tym zjawiskom oraz niesienie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. Celem głównym jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, tzw. dopalaczy i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców Gminy Skala. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych Gminy Skala. Zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 13 i 15)

II. Diagnoza problemu uzależnień:

Diagnoza opracowana na podstawie: raportu z badania- Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Skala, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Skala. Do opracowania diagnozy problemu uzależnień wykorzystano także następujące dane: wnioski z ewaluacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, dane z Poradni Leczenia Uzależnień w Cianowicach, punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, interdyscyplinarnego zespołu ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, informacje z policji, ośrodka pomocy społecznej i inne.

W opinii mieszkańców gminy Skala, najbardziej zauważalnym problemem społecznym w środowisku lokalnym jest nadużywanie alkoholu- 3/4 badanych stwierdziło, że jest to problem powszechny, który w ostatnim czasie, z powodu izolacji społecznej, pandemii koronawirusa, utraty pracy, zubożenia rodziny, uległ nasileniu. Co więcej 70% badanych przyznało, że osoby spożywające alkohol stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej. W opinii mieszkańców – osoby uzależnione są najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym. Ponad połowa mieszkańców Gminy Skala (58,6%), która wypowiedziała się w ankiecie diagnozującej problem społeczny w Gminie, zna wiele przypadków problemu alkoholizmu w najbliższym otoczeniu, a kolejne 30,6% badanych zna takich przypadków kilka. Znacznie mniejszą skalę – według danych z ankiety - ma problem innych uzależnień w Gminie Skala – 45,0% mieszkańców nie zna takich przypadków, kolejne 24,3% zna jeden-dwa tego typu przypadki. Nadal jednak więcej niż co 10. ankietowany wskazał, że zna wiele przypadków innych uzależnień. W opinii mieszkańców najczęściej występujące negatywne zjawiska dotyczące młodzieży to uzależnienia od komputera i internetu, a ponadto użytki i bezproduktywne spędzanie czasu. Wśród odpowiedzi udzielanych przez samych

respondentów, pojawiły się dodatkowo otyłość i niezdrowy tryb życia i odżywiania, wykluczenie komunikacyjne czy konsekwencje związane z pandemią koronawirusa.

Jak wynika z przeprowadzonych badań, mieszkańcy gminy Skała spożywają napoje procentowe okazjonalnie, a najczęściej spożywanym przez nich alkoholem jest piwo i wino. Jako zadowalający można ocenić poziom wiedzy mieszkańców na temat alkoholu, gdyż większość badanych ma świadomość tego, że bez względu na to jaki rodzaj alkoholu jest spożywany (piwo, wino, czy wódka), to zarówno jego szkodliwość, jak i możliwość uzależnienia się od niego są takie same. Nieco niepokojącym jest jednak fakt, iż w opinii 19% badanych tylko codzienne spożywanie alkoholu może prowadzić do uzależnienia. Ponadto 23% ankietowanych wyraziło zdanie, iż spożywanie alkoholu może wpływać pozytywnie na redukcję stresu. W części badania poświęconej tematyce narkomanii okazało się, że 51% mieszkańców postrzega problem narkomanii jako znikomy i potwierdza występowanie pojedynczych przypadków. Stąd też badani w większości nie znają osób, które zażywają narkotyki, ani też nie wiedzą gdzie można je nabyć. Niemniej jednak 15% respondentów przyznało się do zażywania narkotyków, przy czym 8% zadeklarowało, że był to jednorazowy kontakt, a 7% potwierdziło kilkukrotne użycie narkotyków. Większość ankietowanych tj. 52% wskazuje, że najpoważniejszym źródłem przemocy jest nadużywanie alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, a 53% badanych mieszkańców potwierdza znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc. Część badań dotycząca postaw uczniów z terenu gminy Skała wobec różnego rodzaju substancji psychoaktywnych pozwoliła na ocenę poziomu zagrożeń z nimi związanych.

Wnioski z ewaluacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, obserwacje szkolne, dane z Pradni Psychologiczno-Pedagogicznych, wskazują że okres zdalnej nauki w szkołach, poczucie alienacji, zagrożenia, negatywnie wpłynęły na zachowania dzieci i młodzieży. Na pierwsze miejsce spośród zagrożeń, wyłania się uzależnienie od komputera, telefonów komórkowych, gier, różnych portali społecznościowych.

Badania wśród uczniów potwierdzają, że wraz z wiekiem wzrasta możliwość dostępu do używek jakimi są papierosy, alkohol czy też narkotyki. Wielu uczniów ma problem z asertywnością, gdyż jak przyznają, ich pierwszy kontakt z tego typu używkami nastąpił za namową osób trzecich, a dostęp do nabycia alkoholu wskazują jako łatwy. Co trzeci uczeń klas VII-VIII ma za sobą inicjację alkoholową i co 10 z klas IV-VI. Większość ankietowanych nie miało dotąd kontaktu z narkotykami. Do stosowania tego typu substancji psychoaktywnych przyznało się 6% uczniów. W opinii większości badanych narkotyki nie są dobrym sposobem na radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych. Badani uczniowie prezentują dobry poziom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych stosowania narkotyków, a także sankcji prawnych z tytułu ich posiadania. Uczniowie biorący udział w badaniu potwierdzają występowanie przemocy w środowisku szkolnym zjawiska przemocy rówieśniczej, zwłaszcza w internecie. Wielu uczniów przyznaje, że osobiście doświadczyło w szkole przemocy. Takie sytuacje potwierdziło 20% uczniów II etapu edukacji oraz 30% uczniów III etapu edukacji. Zarówno wśród uczniów młodszych jak i starszych najczęściej spotykaną formą przemocy okazały się agresja słowna, a kolejno ośmieszenia i wulgaryzmy.

III. Podstawowe problemy alkoholowe występujące w Gminie Skała:

- 1) Autodestrukcja osób uzależnionych od alkoholu, uszkodzenie zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących, szkody psychospołeczne i inne występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym
- 2) Zaburzenie rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży, agresywne zachowania
- 3) Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych
- 4) Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe
- 5) Naruszenie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi

IV. Cele programu:

- 1) Ograniczenie ilości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych spożywanych przez nieletnich
- 2) Oddziaływanie społeczne, akcja profilaktyczna w szkołach
- 3) Pomoc psychospołeczna i prawna dla rodzin alkoholików - ograniczenie zaburzeń w życiu rodzinnym i przemocy w rodzinie
- 4) Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

- 5) Promowanie pozytywnych wzorców osobowych (styl zachowań, sposób życia, zdobywanie wykształcenia, korzystanie z dóbr kultury, pozytywne spędzanie czasu wolnego)
- 6) Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu. Diagnoza lokalna problemu uzależnień w Gminie Skała.

V. Strategie programu:

- 1) Profilaktyczne programy informacyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży dotyczące zagrożeń alkoholizmem, narkomanią, nikotyżmem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi.
- 2) Akcja informacyjna wśród społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób z tzw. grup podwyższonego ryzyka oraz członków ich rodzin
- 3) Działania edukacyjne propagujące podstawowe elementy wiedzy o przebieganiu choroby alkoholowej, ukazywaniu szkodliwości alkoholu i narkotyków i innych środków psychoaktywnych
- 4) Zwiększanie dostępności do skutecznej terapii dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin
- 5) Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień
- 6) Wspieranie działalności środowisk, stowarzyszeń i instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

VI. Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii w Gminie Skała:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Ośrodek Profilaktyki - punkt konsultacyjny, biuro pełnomocnika, grupy AA Na szlaku, Al-Anon, Pomocna dłoń
- 3) Placówki opieki zdrowotnej, Poradnia Leczenia Uzależnień w Cianowicach, Dzienny Oddział Leczenia Uzależnień w Cianowicach i inne
- 4) Placówki kulturalno-oświatowe (szkoły, biblioteki, Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Skale)
- 5) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale, zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, asystent rodziny
- 6) Policja, sądy, kuratorzy sądowi
- 7) Kościół
- 8) Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne

VII. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Przygotowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- 2) Bieżąca koordynacja zadań wynikających z programu
- 3) Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi w sferze profilaktyki
- 4) Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami uzależnionymi, członkami ich rodzin
- 5) Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego
- 6) Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym - leczenie odwykowe
- 7) Wnioskowanie do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia przymusowego
- 8) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- 9) Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży alkoholu w placówkach handlowych
- 10) Prowadzenie analizy problemów uzależnień i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania

VIII. Zadania szczegółowe:

- 1) Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - a) funkcjonowanie Ośrodka Profilaktyki, który tworzą: biuro pełnomocnika Burmistrza do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, grupa AA Na szlaku, grupa AlAnon Pomocna dłoń
 - partycypowanie w kosztach utrzymania Ośrodka (zatrudnienia na 1/2 etatu pełnomocnika i osoby sprzątającej, zakup środków czystości, materiałów biurowych, opłaty za ogrzewanie, energię elektryczną, wodę, abonament telefoniczny, ubezpieczenie sprzętu i inne)
 - b) prowadzenie i doskonalenie form działania punktu konsultacyjnego w zakresie diagnozy uzależnień, porad, trening podtrzymywania trzeźwości, opinie biegłych, działalność grupy AA, Al.-Anon
 - zatrudnienie terapeuty uzależnień (2 godz./tyg.)
 - praca w zespole interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - c) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu w celu skłonienia ich do podjęcia leczenia odwykowego, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych: wynagrodzenie członków komisji wynosi 150 złotych za jedno posiedzenie- wg ustalonego harmonogramu, raz w miesiącu
 - d) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów punktu konsultacyjnego oraz instytucji współpracujących
 - e) współpraca z placówkami zajmującymi się leczeniem uzależnień - Poradnia Leczenia Uzależnień, Dzienny Oddział Leczenia Uzależnień w Cianowicach i inne
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - a) działanie wg procedury Niebieskiej Karty
 - b) udział w kampaniach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i innymi instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki uzależnień
 - c) działania w ramach zespołu interdyscyplinarnego - zgodnie z Ust. z dn 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
 - d) prowadzenie, w ramach punktu konsultacyjnego, działań wspierających dla osób z rodzin alkoholowych
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży
 - a) wspieranie realizacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, odpowiadających wyznaczonym standardom, współfinansowanie- warsztaty, prelekcje, spektakle, mitingi profilaktyczne, inne
 - b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do rodziców i dorosłych mieszkańców gminy
 - c) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież
 - d) organizowanie szkoleń dla osób i instytucji zajmujących się profilaktyką
 - e) organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego, promowania pozytywnych postaw społecznych i zdrowego stylu życia- piłka nożna, zajęcia taneczne, tenis stołowy, zajęcia szachowe i inne
 - f) upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych poprzez współpracę z lokalną prasą, media społecznościowe, udział w organizowanych imprezach okolicznościowych i rekreacyjnych
 - g) w ramach rozwijania zainteresowań, propagowania pozytywnych wzorców- współprowadzenie młodzieżowej orkiestry dętej, zatrudnienie instruktora
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- wsparcie dla organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji
 - współdziałanie z Poradnią Leczenia Uzależnień w Cianowicach w zakresie leczenia, terapii
 - współdziałanie z Kościołem w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom-świadecko trzeźwości, działania AA i Al-Anon
- 5) Badanie i monitorowanie skali problematyki uzależnień w celu tworzenia diagnozy stanu problemów alkoholowych i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i wykorzystanie tych danych przy określaniu priorytetów i planowaniu działań
- 6) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny

Dochody

Dz:756 rozdz. 75618 § 048

Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu – 195.000,00 zł.

Wydatki

Dz: 851 rozdz. 85154 – 180.000,00 zł, Dz: 851 rozdz. 85153 – 15.000,00 zł

I. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

1. funkcjonowanie Ośrodka profilaktyki:

a) opłata za ogrzewanie, media, ubezpieczenie sprzętu, telefon.....	10.000,00 zł.
b) zakup środków do sprzątania	2.000,00 zł.
c) zakup materiałów biurowych	2.000,00 zł.

II. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków ich rodzin:

1. zatrudnienie terapeuty uzależnień (8 h/mies. x 65,00 zł x 12 mies.)	6.240,00 zł.
2. opłaty sądowe, opinie biegłych.....	2.000,00 zł.
3. wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (150,00 zł x 3 os. x 12 mies.)	6.120,00 zł.
4. delegacje, wyjazdy służbowe.....	1.500,00 zł
5. Izba Wytrzeźwień	3.160,00 zł

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej,

w szczególności dla dzieci i młodzieży:

1. przeciwdziałanie narkomanii, programy profilaktyczne.....	15.000,00 zł.
2. przeciwdziałanie alkoholizmowi, szkolne programy profilaktyczne.....	15.000,00 zł.
3. zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży - opłacenie instruktorów:	
a) zajęcia taneczne (6 grup x 400 zł x 3 miesiące).....	7.200, 00 zł.
b) zajęcia sportowe (22 h/tyg x 35,00 zł. x 32 tyg).....	24.640,00 zł.
c) zajęcia sportowe-tenis stołowy (2x35 zł/tyg x 3 mies).....	840,00 zł.
d) zajęcia szachowe (6x400 zł/mies. x 3 mies.).....	7.200,00 zł.
e) zatrudnienie dyrygenta do orkiestry młodzieżowej
(12 miesięcy x 1.500 zł.).....	18.000, 00 zł.
f) udział w konferencjach, szkoleniach.....	1.000,00 zł.

4. funkcjonowanie klubu środowiskowego w Smardzowicach	3.966, 00 zł.
koszty eksploatacyjne, media.....	
III. Wynagrodzenie wraz z pochodnymi – pełnomocnik, sprzętaczka,	
pochodne od umów-zleceń.....	69.066, 00 zł.
Razem wydatki - 195.000,00 zł.	

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Krzysztof Sobczyk

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (art. 4¹ ust.2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Rada Gminy uchwała corocznie.